

TLAČOVÁ SPRÁVA

Stredisko environmentálnej výchovy SAŽP Dropie má vďaka projektu s nóorskymi partnermi novú čistiareň odpadových vôd a dažďovú záhradu

Banská Bystrica /SEV Dropie, 22. november 2023

Od roku 2021 prebieha v Stredisku environmentálnej výchovy Slovenskej agentúry životného prostredia Dropie implementácia projektu z programu Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy (SK – Klíma). V rámci neho má zariadenie v Zemianskej Olči na juhozápade Slovenska prejsť revolučnou premenou na modelové centrum pre zmenu klímy, nazývané aj Living Lab Dropie.

Správcom Programu SK-Klíma je Ministerstvo životného prostredia (MŽP SR), projekt Living Lab Dropie je realizovaný v spolupráci s nóorskymi partnermi – Centrom pre výskum klímy Bjerknæs a mestom Trondheim. *„Strednodobé podujatie má ambíciu priblížiť obyvateľom regiónu Dolného Žitného ostrova, miestnym stakeholderom, zástupcom nóorskych partnerov, reprezentantom MŽP SR, médiám a odbornej verejnosti pokrok v transformácii Strediska environmentálnej výchovy Slovenskej agentúry životného prostredia (SEV SAŽP Dropie) na centrum praktických ukážok opatrení na zmiernenie a prispôsobenie sa zmene klímy. V rámci projektu sa tiež systematicky posilňuje prístup k environmentálnej výchove a vzdelávaniu pre rôzne cieľové skupiny,“* objasnil Denis Knotka zo sekcie environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia. Za dva roky absolvovalo klimatické vzdelávanie realizované v SEV SAŽP Dropie viac ako 600 študentov, žiakov a detí, ktorým zamestnanci strediska priblížili cez zážitkové aktivity dôsledky klimatických zmien v podobe sucha, horúčav a rôznych klimatických extrémov pre našu krajinu.

K praktickým výstupom tejto projektovej spolupráce v SEV SAŽP Dropie pribudla dažďová záhrada, a nedávno tiež čistiareň odpadových vôd, ktoré prispievajú k zmierneniu klimatických zmien. *„Dopady zmeny klímy sa pritom líšia naprieč regiónmi Slovenska, realizované opatrenia musia preto reflektovať špecifiká jednotlivých regiónov. Dažďová záhrada je praktickou ukážkou jedného z adaptačných opatrení na zmierňovanie sucha, ktoré Dolný Žitný ostrov postihuje najvýraznejšie. Vďaka nej voda vsakuje do pôdy a efektívne ochladzuje mikroklímu, vyparovaním zasa zvlhčuje vzduch,“* uviedla Katarína Vajliková, vedúca SEV SAŽP Dropie. Dažďová záhrada dokáže účinne znížiť obsah alergénov a prachu v ovzduší, čím prispieva k čistejšiemu a zdravšiemu ovzdušiu.

Ruku k dielu priložili aj študenti z regiónu, ktorí záhradu v spolupráci s lektormi v rámci workshopu pre mladých vybudovali počas minuloročnej jesene. Výsadbou pôvodných trvaliek vytvorili zasa ostrov biodiverzity pre mnohé druhy opelovačov.

Dlhodobou problémovým je v okolí Žitného ostrova aj nakladanie s odpadovými vodami a ich čistenie. Vďaka projektu Living Lab Dropie sa ho podarilo čiastočne vyriešiť vybudovaním čistiarne odpadových vôd v areáli Dropie. *„Tá bude slúžiť na odkanalizovanie a environmentálne vhodné zneškodnenie odpadových vôd z objektu sanitárneho kontajnera, infocentra a bufetu. Vyčistená voda sa použije na zavlažovanie zelene, ktorá v lete trpí suchom a nedostatkom zrážok. Kolaudácia čistiarne prebehla na konci októbra tohto roka a momentálne sa čaká na jej skúšobnú prevádzku,“* doplnil Matej Kerestúr, generálny riaditeľ SAŽP. Stredisko bude v modernizácii z nórskeho grantu pokračovať aj naďalej. V rámci projektu Living Lab Dropie prejde rekonštrukciou budova infocentra, nasledovať bude realizácia ďalších adaptačných a mitigačných opatrení v areáli. Do prevádzky by mali byť neskôr inštalované tepelné čerpadlá a SEV SAŽP Dropie bude využívať aj fotovoltaickú energiu.

Projekt „Climate change and environment education centre in Dropie supported for additional demonstration measures and educational programmes“

Stredisko pre zmenu klímy a environmentálnu výchovu (Living Lab) v Dropie využíva grant vo výške 1 200 000 EUR od Islandu, Lichtenštajnska a Nórska prostredníctvom grantov EHP a Nórskeho grantu. Projekt je spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 180 000 €. Cieľom projektu je vytvoriť komplexné vzdelávacie centrum, ktoré zabezpečí získanie príslušných vedomostí a zručností potrebných na podporu a implementáciu opatrení na zmiernenie dopadov zmeny klímy a adaptáciu na ňu a dosah na miestnu komunitu. Jednou z najdôležitejších misií Living Labu bude vyplnenie medzery v poskytovaní relevantných, zrozumiteľných informácií, vedomostí a zručností potrebných na rokovania, plánovanie a implementáciu potrebných zmierňovacích a adaptačných opatrení pre príslušné zainteresované strany na komunálnej úrovni. Ak sa chcete dozvedieť viac o programoch a projektoch financovaných z Grantov EHP a Nórska na Slovensku, navštívte stránku www.eegrants.sk alebo www.norwaygrants.sk.